

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 11 • Perjantaina 4. kesäkuuta 2010

61. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Tanssin iloa pitäjäjuhlilla

- Minna ja Vesa Taatila

Minna ja Vesa Taatila ovat harrastaneet kilpatanssia neljä vuotta. Ensimmäisen vuoden jälkeen latinalaistanssit jäivät pois ja nyttemmin pari on keskittynyt vain vakiotansseihin: valssiin, tangoon, wieninvalssiin, hitaaseen foxtrotiin sekä quicksteppiin. Ura on edennyt nopeasti alkeistasolta ylöspäin ja takana ovat jo kahdet SM-kilpailut. Suomen senioritanssijoiden rankinglistalla pari on sijalla 29.

- Vakiotanssit voivat vaikuttaa aluksi näyttäviä ”lattareita” yksinkertaisemmilta, mutta jatkuvan vartalokontaktin ylläpito ja yhdessä tanssiminen tekee lajista todella haastavaa, Vesa kertoo.

Sekä Minna että Vesa nauttivatkin juuri musiikin tulkitsemisesta yhteisellä kehonkielellä.

- Joskus harjoituksissa meinaa nousta kyöneleitä silmiin, kun jokin kuvio onnistuu nappiin musiikin kohokohtien kanssa, Minna naurahtaa.

”...tuleva aviopari löysi toisensa Loimaan lukiossa...”

Sekä Minnalla että Vesalla on vahvat siteet Loimaalle ja Minnalla lisäksi Kurkijoelle. Hänen isänsä, Paavo Inkinen, on ylpeä kurkijokelaisesta syntyperästään. Evakkoperhe asettui lopulta asumaan Loimaan seudulle, josta Paavolle löytyi puolisoksi alastarolainen Martta Vähä-Erkkilä. Loimaalla syntyneellä Minna-tyttärellä ovatkin siis juuret tiukasti sekä Saviseudulla että Karjalassa.

Vesa muutti Loimaalle vanhempiensa Matti ja Sointu Taatilan kanssa vasta myöhemmin, mutta tuleva aviopari löysi toisensa Loimaan lukiossa ja häätjuhlavietettiin 1991 Heimolinassa. Koska molempien jo eläköityneet vanhemmat sekä muita sukulaisia asuu Loimaalla, käyvät Minna ja Vesa 14-vuotiaan poikansa Timon kanssa säännöllisesti alueella.

Molempien ura on ollut erittäin vaihteleva, mutta tällä hetkellä Minna toimii luokanopettajana peruskoulussa ja Vesa yliopettajana ammattikorkeakoulussa. Nykyään opettajapariskunta asuu Hyvinkäällä, jonka kilpatanssiseuraa, Parkettia, he

edustavat. Hyvinkäällä on kaupungin pienestä koosta huolimatta yksi Suomen suurimmista ja vireimmistä kilpatanssiseuroista. Parke-tissa on 33 kilpatanssiparia, millä määrällä se on maan seitsemänneksi suurin seura. Tanssimisen lisäksi Vesa toimii Parketti ry:n puheenjohtajana ja pyrkii varmistamaan seuran menestyksen myös tulevaisuudessa.

”Minna ja Vesa ovat tanssin suhteen ”myöhäisheränneitä”.

Minna ja Vesa ovat tanssin suhteen ”myöhäisheränneitä”. Kumpikaan ei ollut juurikaan tanssinut, kunnes Vesa lähti Latinosyksintanssitunneille vuonna 2005. Hänen tavoitteenaan oli löytää jokin uusi harrastus 20 vuotta jatkuneiden, Loimaalla alkaneiden karate- ja koripalloharrastusten tilalle. Siellä sitten tanssikärpänen puraisi mustan vyön karatekaa niin, että Vesa etsi itselleen seuraavana keväänä kilpatanssiparin ja aloitti harjoittelun. Vielä siinä vaiheessa Minna ei ollut kiinnostunut lajista, mutta syksyllä Vesan parin lähtiessä opiskelemaan myös hän päätti kokeilla uutta harrastusta.

Sille tielleen aviopari onkin jäänyt. Tällä hetkellä harjoituksissa menee usein kuusi iltaa viikossa. Kisoja pariskunnalle on tullut kiireisimpinä vuosina 30, mutta nyt ylimmässä, A-taitoluokassa tahti on hie-man hiljentynyt. Kilpailuja on vähemmän, mutta niihin valmistaudutaan aiempaa tarkemmin, koska jokaisessa kilpailussa vastassa on Suomen tanssiliitti.

- Tuntuu todella hienolta olla samalla lattialla monivuotisten suomen mestareiden kanssa tasavertaisena kilpailijana, Vesa sanoo.

Lempitanssejaan pari ei pysty erittelemään.

”-Tärkeintä on varmaan yhdessä hengittäminen, yhteinen liike ja musiikissa lipuminen...”

- Ne muuttuvat jatkuvasti, Minna kertoo. Jokaisessa tanssissa on omat hienoutensa. Yhdellä viikolla tango tuntuu ihanan terävältä ja seuraavalla viikolla valssin pehmeä keinahtelu saa valtaansa.

- Tärkeintä on varmaan yhdessä hengittäminen, yhteinen liike ja musiikissa lipuminen, hän jatkaa.

Kilpatanssiharrastuksen

yksi hienoimmista puolista on, että sen voi aloittaa minkä ikäisenä tahansa. Kaikille löytyy oma ikäsarja – nuorin ikäluokka ovat 65-vuotiaat. Jokaisessa luokassa järjestetään kilpailuja kaikille viidelle taitotasolle E:stä A:han, joten iästä riippumatta tanssimaan pääsee aina saman tasoisten tanssijoiden kanssa. Sellaista henkilöä ei ole vielä tullut vastaan, joka ei tanssimaan olisi oppinut. Kilpatanssiopetus on teknisesti hyvin tarkkaa, joten sen avulla pahinkin rautakanki löytää itsestään parkettien partaveitsen, kuten Tanssii Tähtien Kanssa –ohjelmassakin on nähty.

Loimaalla ei vielä ole omaa kilpatanssiseuraa, joten lajista kiinnostuneet joutuvat lähtemään joko Forssan Fortuksen tai Turun seudun monien menestyneiden tanssiseurojen jäseniksi. Tanssiminen ei kuitenkaan ole seurasta kiinni – Minna ja Vesa kannustavatkin kaikkia etsimään sisältään sen musiikista ja liikunnasta nauttivan ihmisen ja päästämään hänet irti. Tanssissa kaikkein tärkeintä on sisäinen ilo, mikä saa kaiken tanssin näyttämään hyvältä.

Minna ja Vesa Taatilan tulette tapaamaan Pitäjäjuhlilla tanssin merkeissä lauantain 7.8. Muistojen illassa. Tulkaa näkemään ja kokemaan tanssin kauneus.

Tässä lehdessä mm.

Marttatoimintaa ja ekologista puuvillaa Burkina Fasossa s. 6-7

Isäni sodassa Pärmin ErP 21:ssä s. 10

Onnittelut kevään uusille ylioppilaille s. 12

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 18.6., 2.7., 16.7.

Kurkijokelaisten 64. pitäjäjuhlalat

7.-8.8.2010 Loimaan yhteiskoululla

Lauantaina 7.8.

Iltapäivällä mahdollisuus sukuseurojen ja muiden ryhmien kokoontumiseen koulun tiloissa (kts. ilmoituksen alaosa)

klo 17-19 ruokailumahdollisuus koululla

klo 19.00 Muistojen ilmatat (10 €)

mm. - tanssiesitys Minna ja Vesa Taatila

- Karjalaisuus saapuu pitäjään,

kansantanssiryhmä Veijarit ja Riijarit

- tanssit Pyrstötähti

Sunnuntaina 8.8.

klo 10.00 Messu Loimaan kaupunginkirkossa

klo 11.30 Lounas yhteiskoululla

klo 13.00 Kurkijoki DVD, Antti Sahla

klo 14.00 Päiväjuhla (10 €)

mm. - Juhlapuhe, kulttuurihistorian

professori Kari Immonen

- Tahdittomat -Jokioisten

Nuorisoseuran tanssiryhmä

- Juha Simola ja orkesteri

- Talvisotalaulut

-Loimaan Viihdelaulajat

Majoitusta voitte kysyä mm.

Loimaan evankelinen kansanopisto, 02-7627217

Loimaan Seurahuone, 02-76365100

Sukuseurojen ja ryhmien kokoukset

Sukuseuroilla ja muilla ryhmillä on mahdollisuus kokoontua lauantaina iltapäivällä koulutiloissa alkaen klo 14.00. Ilmoita ennakkoon toimitukseen ryhmäsi kokoontumisesta ja osallistujien lukumäärästä. Hinta 10 € /henkilö sisältää kokoustilan vuokran, mahdollisuuden sukututkijoiden tapaamiseen, Muistojen iltamien ohjelman.

Lapsiparkki

Viime vuotiseen tapaan toimii sunnuntain Päiväjuhlassa Lapsiparkki. 3-10-vuotiaille lapsille on tarjolla Karjalaisen Nuorisoliiton ohjelmapaketti. Ohjelma pohjautuu karjalaisuuteen, karjalaisiin leikkeihin, lauluihin.... Tuo lapsesi juhlille kokemaan ”lasten karjalaisuus”.

Vetoomus

Innosta juhlille mukaan uusia henkilöitä, ota lapsenlapset tai lapset mukaan juhlille, pienimmät Lapsiparkkiin. Jos haluat tukea juhlien järjestämistä, voit tuoda mukanasi arpajaisvoittoja.

Tavataan juhlilla!

Kurkijoki-Säätiö

Mellilän Karjalaiset ry

4.6.2010

Huutokaupassa

Olin viime lauantaina huutokaupassa. Siellä vanhempi pariskunta myi tavaraa, jota eivät enää tule tarvitsemaan. He muuttivat tilaltaan keskustan osakkeeseen palveluiden lähelle. He olivat valinneet itselleen tärkeät mukaan otettavat tavarat ja paljon jäi ylitse.

Eteisen nurkassa seisoj tutunnäköinen kartta, se esitti Kurkijokea. Olohuoneen seinällä oli Kurkijoen kirkon kuva. Mietin, olivatko ne niin tärkeitä, että lähtivät mukaan uuteen kotiin vai jäivätkö huutokaupattavaksi. Poistuin paikalta aiemmin, joten asia ei selvinnyt.

Monissa huutokaupoissa olen tippa silmässä katsonut laatikoita, joissa vanhat perhevalokuvat, todistukset ja kirjeet, hyvinkin henkilökohtaiset, odottavat vierasta huutajaansa. On tuntunut pahalta, eivätkö ne merkitse kenellekään läheiselle mitään. Vai onko läheisiä? Ja entäs sitten, jos kukaan ei huudakaan, ne saattavat päätyä poltettavaksi. Historia haihtuu savuna ilmaan.

Moni luovutetussa Karjalassa syntynyt on tai on jo ollut tai tulee olemaan pariskunnan kanssa samassa tilanteessa. Muutos on edessä. Elämisen

edellytykset eivät enää täyty kaukana palveluista sijaitsevassa asunnossa. On lähdettävä lähemmäs. Muutossa on aina tehtävä valintaa, mitä otetaan mukaan, mikä on minulle tärkeää, mitä haluan säilyttää. Muistot on helppo ottaa mukaan, mutta se kaikki muu....

Itsekin parikymmentä kertaa muuttaneena olen tätä valintaa joutunut tekemään. Jotkut, toisista tuntuvat hullutkin asiat, ovat seuranneet joka muutossa. Niin kuin sekin puinen kissakynttilänjalka, josta on maali osittain karissut, häntä ei pysy kunnolla kiinni ja hiiltymäjäljistä päätellen kynttiläkin on joskus poltettu liian pitkään. Mutta se on minun historiaani, siihen liittyy muistoja. Se tulee kulkemaan mukana vielä mahdollisissa tulevissakin muutoissa.

Lauantaisessa huutokaupassa oli hyvä tunnelma. Olihan kysymys vapaaehtoisesta myynnistä ja tavaroista, joista haluttiin luopua. Ekologisestikin parempi ratkaisu kuin kipata tavarat kaatopaikalle, joku on sanonutkin ”toisen romu on toisen aarre”.

Helena Sulavuori

Kuolleita

Rakas äitini ja mummini

Kerttu LIKKI

o.s. Utunen

* 3.2.1919 Kurkijoella
† 30.4.2010 Kuusikodissa

On lempeä levon maa.
Unen kaarisilta sinne johdattaa.

Tiina, Elisabet ja Markku
Peksa ja Aune

Kerttu on saatettu viimeiseen lepoon lähimpien läsnäollessa.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Jaakko Taitonen (pj.), Raija Laaksonen, Marjaliisa Laine, Tapio Nikkari ja Leena Virtanen

Toimitussihtööri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14

p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 22 %

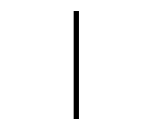
Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitte annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Rakkaamme

**Saimi Kaarina
ALHAINEN**

o.s. Hongell

* 26.10.1920 Kurkijoki
† 20.4.2010 Vehkaperän
hoitokoti,Leppävirta

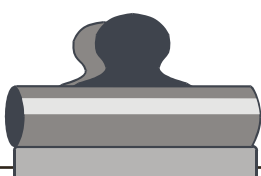
Puolisoa, äitiä, mummoa ja
isomummoa
rakkaudella muistaen

Antti
Arja ja Kai, Mariko ja Tomio
Esa ja Päivi
Anu, Dan, Niko ja Anja
Erja ja Teuri
Outi ja Pekka
Teemu ja Heidi
Tommi
Sisaret
Sukulaiset ja ystävät

Niin väsyneenä loppumatkan kuljit,
uneen rauhaan sä silmät suljit,
on hiljaisuus ja suru sanaton,
mutt tiedämme sun hyvä olla on.

Siunaus toimitettu Kangaslammin kirkossa 15.05.2010.
Lämmin kiitos osanotosta..

NIMIPÄIVÄT

Kesäkuu

- 4 Pe Puolustusvoimain
lippujuhlan päivä
Toivo
5 La Sulevi
6 Su Kustaa, Kyösti,
Kustavi
7 Ma Suvi, Roope,
Robert
8 Ti Salomon, Salomo
9 Ke Ensio
10 To Seppo
11 Pe Impi, Immi
12 La Esko
13 Su Raili, Raila
14 Ma Kielo, Pihla
15 Ti Vieno, Moona,
Viena
16 Ke Päivi, Päivikki,
Päivä
17 To Urho

Onnittelemme

Iina Salonen Tampereelta on valmistunut kauppatieteiden maisteriksi Turun kauppakorkeakoulun Porin yksiköstä pääaineenaan johtaminen ja organisointi. Iinan vanhemmat Leena (os. Poutanen) ja Aarno Salonen ovat Virttaalta. Iinan edesmenneet isovanhemmat Mikko ja Katri Poutanen olivat kotoisin Tervusta.

Hartaus sunnuntaille
6.6.2010
2. sunnuntai helluntaista

Jeesus vastaan rikas kapitalisti

On rohkea veto Jeesukselta, että hän veti aikansa kapitalistin tilille tekemisistään. Sunnuntain evankeliumitekstinä on kertomus rikkaasta miehestä ja Lasarusesta: molemmat kuolevat ja rikas joutuu piinaan, kun Lasarus pääsee juhlapuolelle (Luuk. 16:19-31). Lieventävä asianhaara on tietenkin se, että kyse on vertauksesta, mutta hankalaa taas se, että vertauksen kärki tökkää rikkaasta miestä niin kovin selvästi rinnukseen.

Kun piispat yli vuosikymmen sitten kirjoittivat pääsiäiskirjeen ”Kohti yhteistä hyvää”, niin kapitalismin asiantuntijat sanoivat, ettei piispojen pidä puuttua asioihin, jotka menevät oman reviirin ulkopuolelle. Kriitikkojen mukaan kirkon reservaatti on hengellinen elämä ja sen ulkopuolelle arjen valtakuntaan puolestaan kuuluvat rahan liikkeet. Reservaatin ulkopuolelle meneminen olisi tarha-alueen ulkopuolelle karkaamista.

Jeesuksen vertauksessa ei selvästikään muistettu pysyä hengellisen elämän puolella vaan rikkaan miehen elämä joutuu tiukkaan syyniin. Kertomus on poikkeuksellinen, sillä yleensä rikkaat mainitaan nimeltä ja köyhiä ei tunneta. Nyt osat ovat vaihtuneet ja köyhän Lasarusen rinnalla on tuntematon rikas mies, jonka elämää määrittää oman hyvinvoinnin maksimointi köyhän kustannuksella.

Miksi rikkaalle käy vertauksessa huonosti? On liian suora- viivaista tehdä Jeesuksesta yksipuolista anarkistia, mutta häntä on syytä kuulla huolella. Kriitikin kärkenä on kaksi asiaa. Ensinnäkin rikkaan olisi pitänyt muistaa, että hänen varallisuutensa on ensi sijassa Jumalan lahjaa, joka on tarkoitettu sekä hänen omaksi hyväkseen, mutta myös muiden lähellä elävien ihmisten palvelukseen. Toinen kritiikin kärki kohdistuu siihen, että Jeesuksen aikana rikkaaksi ei päässyt oman työnsä ansioilla vaan väärinkäyttämällä elämän antamia lahjoja. Rikkauden kerääminen perustui toisten heikon tilanteen hyväksikäyttöön ja rikkauden vallan hyväksikäyttämiseen.

Kiitos Jumala veroista. Anna niiden pysyä riittävän suurina, jotta voimme jakaa saamamme hyvän niiden kanssa, jotka ovat pulassa ja avun tarpeessa. Aamen

Kari Latvus

Kari Latvus on dosentti ja eksegetiikan
yliopistonlehtori (mvs.) Helsingin yliopistossa.

Kohvit Kokkokalliol

kulettii Kopsala kujasil
kässehittii kotpiholoil
kiivettii kokkokalliol
kahteltii koivuja
kuusii
käckärämäntyjä

kohvii kuppii kaajettii
kohviteltii
kuunneltii ko käk kukku
kiitettii kaikkivaltia
Kopsalast

Aila Niemi

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Minkä ilmoituksen presidentti Urho Kekkonen antoi valtioneuvostolle 26.10.1981?
2. Mikä merialue erottaa Selkämeren Perämerestä?
3. Mikä kala viettää talvet pohjamutaan kaivautuneena?
4. Millä toisella nimellä Daavidin kaupunki myös tunnetaan?
5. Missä maassa käytiin kuuluisa Waterloon taistelu?
6. Kenen murhasta Sirhan Sirhan tuomittiin v. 1968?
7. Kenen kirjoittama on Maamme-kirja?
8. Missä tekee pahojaan karies?
9. Mikä on Suomen pohjoisin luonnonpuisto?
10. Mitä eläimiä ovat lepinkäiset?

4.6. Ps. 95:6-7 Tulkaa, kumartukaa maahan, polvistukaamme Herran, Luojamme, eteen. Hän on meidän Jumalamme ja me hänen laitumensa lampaat, joita hänen kätensä kaitsee.

5.6. Room. 11:36 Hänestä, hänen kauttaan ja hänen on kaikki. Hänen on kunnia ikuisesti. Aamen.

6.6. 2. sunnuntai helluntaista Luuk. 16:31 Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, ei heitä saada uskomaan, vaikka joku nousisi kuolleista. Virsi 303:7 Huomaas murheet heidän, Herra, turviis peitän suuret puutteeni. Tunnet asiani, valvo parastani, Vapahtajani. Anteeksi suo syntini, ole vielä kuollessani, Jeesus, riemunani.

7.6. Ps. 49:16 Jumala lunastaa minut, hän tempaa minut tuonelan oteesta.

8.6. Saarn. 5:9 Joka rakastaa rahaa, ei saa sitä kyllin, eikä se, joka rakastaa rikkautta, saa voittoa tarpeekseen. Tämäkin on turhuutta.

9.6. 1 Joh. 4:16 Jumala on rakkaus. Se, joka pysyy rakkaudessa, pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä.

10.6. Ps. 17:15 Kun herään unesta, sinun läsnäolosi ravitsee minut.

11.6. Ps. 49:17-18 Älä kadepdi, kun joku rikastuu, kun hän kartuttaa talonsa omaisuutta. Kuollessaan hän ei ota mukaansa mitään, hänen omaisuu-

tensa ei seuraa häntä hautaan.

12.6. Saarn. 5:11 Uurastavan uni on makea, söipä hän vähän tai paljon, mutta rikkaalta kylläisyys vie unen.

13.6. 3. sunnuntai helluntaista Luuk. 14:17 'Tulkaa, kaikki on jo valmiina.' Virsi 413:6 Suo kutsuasi, Herra, muistaa, ymmärtää varoitustasi. Ei kukaan kutsun torjuneista saa maistaa illallistasi! Tee itse minut valmiiksi, ennen kuin suljet ovesi.

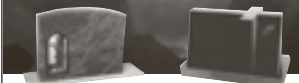
14.6. Ps. 18:20 Herra avasi minulle tien ja päästi minut vapauteen.

15.6. Hoos. 11:7 Kansani horjuu kahtaalle: minuun päin ja minusta pois. Se huutaa avuksi Korkeinta mutta ei saa apua.

16.6. Fil. 2:13 Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvätarkoituksensa.

17.6. Ps. 95:7-8 Kuulkaa tänä päivänä, mitä Herra sanoo: Älkää paaduttako sydäntänne.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT
PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17
La 9 - 13

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Poluilla Alpo Jaakolan Patsaspuistossa

Alpo Jaakolan Patsaspuisto avaa jälleen ovensa kesäksi.

Esillä on tänä vuonna kuivurigalleriassa Erja Ketamon, Eeva Mattisen, Mari Metsämäen, Pirkko Siivosen ja Eija Tähkämpään töitä: paperia, tekstiileitä, maalauksia. Viisi naista joita yhdistää sama koulutus. Naistaitelijat ovat nimenneet tämän vuoden näyttelyn POLKU. - Asfalttite, soratie, metsäautotie ja vihdoin polku metsässä. Metsän eläimet tiensä poluiksi kulkevat. Ei enää ihminen. Ihmisen polulla on oltava tilaa autolle, tekemiä. Sinulla, minulla kuitenkin oma polku mitä kuljemme, näin kuvaa Pirkko Siivonen teemaa.

Lisäksi ateljeerakennuksessa puistossa on Liisa Lehtosen akvarelleja.

Puisto ja galleria ovat avoinna 31.5. - 31.8.2010 joka päivä kello 11 - 18 (juhannusaattona suljettu).

Osoite Aura-Pirkkatie 84 (n. 8 km Loimaalta Turun suuntaan).

Puhelin aukioloaikoina 010 270 3213, muulloin 050 512 6006.

Oikaisu

Kurkijokelainen 9 s. 4-5. Kahden kuvan kuvatekstissä oli virheellisesti nimi Rainer Hakulinen. Oikea nimi on Rainar Hakulinen.

Seisomassa vasemmalta alkaen: Teuvo Sahla, Kauko Sahla, Irja Lehtonen ja Reino Sahla. Istumassa vasemmalta alkaen: Terttu Rusi, Kalevi Sahla ja hänen puolisonsa Elvi Sahla. Kalevin elossa olevista sisaruksista kuvasta puuttuu Jouko Sahla

Kalevi Sahla 80 vuotta

Kurkijoella 14.5.1930 syntynyt Kalevi Sahla vietti 80-vuotissyntymäpäiväänsä 13.5.2010 Pöytyän Riihikodin päiväpirtissä ja 14.5.2010 kotipaikallaan Riihikoskella. Eihän näin pyöreitä vuosia täyttäessä yhdet juhlat riitä mihinkään.

Kalevin 80-vuotisjuhla Pöytyän Riihikodin Päiväpirtissä 13.5. oli lämminhenkinen tilaisuus, jossa olivat läsnä Kalevin sisarukset puolisoineen, sekä Kalevin ja hänen vaimonsa Elvin omahoitajat Tuula, Sari ja Katja ja nykyiset naapurit Riihikodin Kurjenkellon palveluasunnoista. Paikallisen haitaristin säestyksellä laulettiin paljon karjala-aiheisia lauluja ja päivänseurakarin toivomuksesta veisattiin myös sisarusparven edesmenneiden vanhempien Ida ja Eino Sahlan lempivirsi Kiitos sulle Jumalani.

Niin nauru kuin itkukin

olivat herkässä kun pitkstä aikaa koolle päässeet sisarukset muistelivat yhteistä lapsuuttaan kauniissa Karjalassa. Reino-veli muisteli kuinka Sahlan sisarukset kuljivat yhteistä koulutai-valtaan naapurissa asuvien serkkujensa kanssa. Kalevilla oli erään kerran tullut kinaa serkkunsa Pentti Heinosen kanssa ja Kalevi oli nakannut Pentin lakin aidan yli. Pentti oli kotiin päästyään kertonut Toivo-isälleen Kalevin häntä kiusanneen. Toivo Heinonen, joka oli muuten päivänsankarimme kummisetä, oli samana iltana saapastellut Sahlan pirttiin, jäänyt ovensuuhun ja todennut Sahlan lasten Eino-isälle: ”Mie oon nyt antant selkään miun pojillein, anna sie Eino omilles”. Tässä pienessä tarinassa on hieno opetus meille nykyajan ihmisille; Karjalassa lapsia kasvatti koko kylä ja vanhemmat vetivät yh-

tä köyttä. Eipä sen jälkeen nahisteltu tyhjistä ja jos nahisteltiinkin ei taatusti menty vanhemmille kantelemaan...

Perjantaina 14.5. kokoonnuttiin Riihikoskelle, Kalevin kotitaloon juhlimaan jälkipolven voimin. Läsnä oli yli kolmekymmentä juhlijaa neljässä polvessa. Ilta sujui mukavasti kuulumisia vaihdellen ja tarinoita kertoillen. Kurkijoella käyneet muistelivat kotiseutumatkoi ja suunnittelivat mahdollista tulevaa matkaa suvun entiselle kotipaikalle Korpimäkeen. Hieman tuulisesta säästä huolimatta sää oli lämmin ja aikaa vietettiin myös grillin ääressä makkarapaistellen.

Seuraava suurempi Sahlolajien kokoontuminen on elokuussa, kun Sahlan suku kokoontuu sukujuhlien merkeissä.

Anne Lepistö
ja Antti Sahla

Elämän alussa ja muistoissa

Kuva on otettu Loimaan Yhteiskoulun vanhan rakennuksen portailla v. 2007, ylioppilaaksi pääsyn 50-v. juhlassa.

Tämän kevään ylioppilaat painavat valkolakin päähänsä ja suunnittelevat tulevaa elämää. Onnittelten Teitä onnellisia, jotka olette saavuttaneet tämän päämäärän ja voitte suunnitella nyt saavutetun päämäärän pohjalla tulevaa. Toisilla on jo selvä päämäärä, mihin on päässyt tai kenties pääsee, toisilla on vielä kaikki hakusessa. Joka tapauksessa elämän vuodet ja -vaiheet avautuvat eteen ja luovat tulevaisuuden toivon. Sillä tiellä siunatkoon Teitä myös kaikkivaltias rakkauden Jumala ja Isä.

Olimme toukokuun viimeisenä perjantaina Turussa muistelemassa 53 vuoden takaista ylioppilajuhlaa. Pääsimme silloin Loimaan Yhteiskoulusta ylioppilaiksi. Olemme tavanneet muutaman kerran kymmenen vuoden välein. Nyt luokka on päättänyt kokoontua kahden - kolmen vuoden välein, koska väki alkaa väkisinikin vähentyä.

Viime perjantaina oli vielä mukana 22 henkeä 32 oppilaasta. Oli hieno tavata yhteisöä, joka oli kuin yhtä joukkoa, vaikka elämäntehtävät ovat olleet hyvin erilaisia. Toiset ovat olleet yliopiston palveluksessa, toiset ovat palvelleet lääkereinä, insinööreinä ja kukin joissakin tärkeässä yhteiskunnan tehtävässä. Nyt me vutetun päämäärän pohjalla tulevaa. Toisilla on jo selvä päämäärä, mihin on päässyt tai kenties pääsee, toisilla on vielä kaikki hakusessa. Joka tapauksessa elämän vuodet ja -vaiheet avautuvat eteen ja luovat tulevaisuuden toivon. Sillä tiellä siunatkoon Teitä myös kaikkivaltias rakkauden Jumala ja Isä.

Olimme toukokuun viimeisenä perjantaina Turussa muistelemassa 53 vuoden takaista ylioppilajuhlaa. Pääsimme silloin Loimaan Yhteiskoulusta ylioppilaiksi. Olemme tavanneet muutaman kerran kymmenen vuoden välein. Nyt luokka on päättänyt kokoontua kahden - kolmen vuoden välein, koska väki alkaa väkisinikin vähentyä.

Viisikymmenvuotisjuhlaa vietimme koulukaupungissamme Loimaalla. Nyt pidimme kolmivuotistakin taukoa liian pitkänä, joten seuraava tapaaminen päätettiin toteuttaa kahden vuoden kuluttua. Järjestely uskottiin Tampereen ystäville ja sovittiin, että olemme valmiit nauttimaan heidän työnsä hedelmistä toukokuun viimeisenä perjantaina vuonna 2012. Seuraavaa tapaamista innolla odottaen haluan vielä lausua mitä lämpimimmät kiitokset tämän juhlan järjestäjille.

E. O.

Kirjoittajan esittely:

Kunniamainta

Nimi: **Annikki Söderholm**

Syntymäkotikunta:

Kurkijoki

Nykyinen asuinkunta:

Lahti

Mikä sinut innosti osallistumaan?

Ihan itse, kun huomasin kirjoituskilpailun, niin ajattelin etten osaa. Ko-ko kesä olisi ollut aikaa, vaan viime hetkellä kyhäsini sen ja lähetin pikana. (Välillä tuli ajatus, jos en kirjoittaisikaan).

Löytyikö aihe helposti?

**Aihe löytyi helposti. Kun sota loppui ja lähtö tuli, niin minun piti mennä kanttiinin mukana mihin vietiin ja komennettiin. Sitten lähdin maailmalle 19-vuotiaana 5.5.1945. Sitä retkeä en ole katu-
nut.**

Millainen on sinun Kurkijokesi?

Lapsuuskoti ja se vähäinen nuoruusaika Elisenvaarassa on jäänyt ikimuistoiseksi. Muistan ihan 4-vuotiaasta asti. Oli metsät, pihamaat vapaasti liikkua. Kun kevät koittaa, aina tulee halu mennä Koti-Karjalaan.

Millaisista asioista haluaisit vielä kirjoittaa?

Olen monesti ajatellut kirjoittaa ensimmäisestä evakkomatkasta (Talvisodan jälkeen) ja kyllä niitä aiheita olisi, jos vain jaksaisi kirjoittaa.

Tuomariston kommentit:

*Nimimerkki Vilhelmiina kertoo kunniamainonnan arvoisessa tarinassaan ”Kun sota loppui” nuoren lottatyttön vaiherikkaasta evakkomatkasta Rovaniemelle, työnteosta tuhotun Lapin jälleenrakentamisen keskellä. Kerronta on omakoh-
taista, yksittäisten tapahtumien kulkuun keskittyvää, sisältää hauskoja sattumuksia.*

Kirjoituskilpailu ”Uusilla asuinsijoilla”

Tämän vuoden lehdissä tullaan julkaisemaan kaikki kirjoituskilpailun osallistuneet kirjoitukset. Ne kertovat monipuolisesti asettautumisesta uusiin kotipaikkoihin ja oman paikan löytämisestä vieraassa ympäristössä kaukana koti-Karjalasta. Sarjan aloittavat palkitut ja kunniamaininnan saaneet ja sen jälkeen muut hyvät kirjoitukset vapaamuotoisessa järjestyksessä.

Kun sota loppui

Pakkasimme tavaroita kuorma-auton lavalle. Päivämäärä oli 19.9.1944 Käkisalmissa. Rauha oli tehty, ja edessä oli pakko-lähtö. Olin kahdeksantoista-vuotias lottia, ja olin saanut komennuksen Käkisalmeen Elisenvaaran tuhopommituksen jälkeen 20.6.1944, kun työpaikkani oli mennyt pommituksessa.

Lähdettiin ajamaan kohti tunteimatonta. Ohitimme väsyneitä rintamalta palaavia joukko-osastoja. Kuljetta- ja pysäytti kotini kohdalla Elisenvaarassa. Käväisin kotona, mutta kaikki olivat lähteneet. En tiennyt pitkään aikaan, minne olivat joutuneet.

Särkisalmen nuorisotalossa muonitimme viikon ajan ohikulkevia evakoita. Toiset kulkivat hevosilla, toiset polkupyörillä, jopa reppuselkäisiä jalankuljijoita, kunhan päästiin rajan yli. Ruokailun jälkeen virisi keskustelu, huoli siitä, mihin nyt joudutaan. Kukaan ei tiennyt määränpäättä. Eräs emäntä sanoi: ”Lapualle minä en ainakaan lähde, siellä pappi saarnasi kirkossa sanoen: ”te karjalaaset, te laulootta, te naurootta ja te

pilkkasitte Jumalaa”, kun itse istuivat mustissaan”.

”Eräänä iltana,” emäntä jatkoi, ”tuli kaksi karjalaispoikaa kysymään omaisistaan, heidät oli kotiutettu sodasta.” Emäntä kysyi pojilta, mistä olivat kotoisin, ja ketä he etsivät. ”Pojat kysyivät isännältä, voisiko saada yösijaa, kun oli pimeäkin. Isäntä kulki hiljakseen tuvan ja kamarin väliä, ja vihdoinkin virkkoi verkalleen, ”eihän meillä ole ollut tapana pitää vierahia, mutta jos nyt kävisitte tohon nukkumaan ja hän osoitti lattiaa penkin vieressä. Pojat sanoivat hyvästi ja lähtivät pimeälle tielle.”

”...minä sainkin komennuksen talvisodan muistomerkki- ja kunniamerkkitöimistöön, joka oli evakossa Akseli Gallen-Kallelan linnassa.

Särkisalmelta meidät vietiin Leppäkosken HTK:n (Henkilötäydennyskeskus). Olimme karjalaisia lottia, ei kotia, eikä tietoa omaisista. HTK:ssa odottelimme uutta komennusta. Niinpä

minä sainkin komennuksen talvisodan muistomerkki- ja kunniamerkkitöimistöön, joka oli evakossa Akseli Gallen-Kallelan linnassa. Meitä oli viisi lottia, jota pääsivät sinne. Se oli päämajan alainen toimisto. Komentajamme oli majuri/kirjailija Aarno Karimo, joka oli varsin mukava mies. Monesti ruokailun jälkeen hän kertoili retkistään Unkarissa ja Keski-Euroopassa. Vuoden 1944-45 vaihteessa toimistomme siirrettiin Mikkelin päämajaan, jatkosodan toimiston yhteyteen.

Rauhanneuvotteluissa oli tullut määräys Moskovasta, että saksalaiset oli poistettava maasta kahden viikon kuluessa. Siitä alettiin neuvotelle. Valvontakomissiot kulkivat tarkastuksissa eri puolella Suomea. Nuorimmat ikäluokat joutuivat Lapin sotaan, on kerrottu, että Lapin sota oli ”lasten ristiretki”. Moskovasta tuli määräys, että Suomen armeijasta on vähennettävä henkilöstöä tietty prosenttimäärä. Komennusosasto neljän, meidän yksikkömme päällikkö majuri Mauno Roihan oli helppo omalta osaltaan vähentää väkeä, me viimeksi

Tuhotto Rovaniemi tarvitsi paljon jälleenrakentajia. Kuva: Wikipedia commons

tulleet saimme lähteä.

Sisareni hommasi minulle paikan Rovaniemeltä. Kävin kotona Ylistarossa, äiti oli huolissaan, kun ”niin kauas menet”. Isä sanoi lähtiessäni, ”Herran haltuun”.

”Isä sanoi lähties-
säni, ”Herran haltuun”.

Tutustuin junassa ikäiseeni tyttöön, hän oli myös menossa Rovaniemelle. Lähestyttiin Kemiä, konduktööri tuli ja sanoi, että nyt on juna tyhjennettävä. ”Ottakaa kaikki tavaranne mukaan, juna jää tähän. Silta on räjäytetty ja teidän on mentävä joen yli, toisella puolella on Lautiosaari, josta juna katkaa edelleen matkaa Rovaniemelle. Menimme rantaan, siellä oli jonot neljälle syöksyvenelle. Seisoimme ja odotimme, aika kävi pitkäksi. Sitten joku huusi maantieltä, että auto lähtee Tervolaan. Juoksimme sinne, mutta emme ehtineet. Olimme välillä ranta-
jonossa, viimein pääsimme auton lavalle. Matka alkoi kohti Tervolan asemaa.

Juuri kun olimme lähestymässä asemaa, juna vislasi ja meni. Kysyin asemamieheltä, mihin aikaan lähtee seuraava juna. Hän kertoi sen lähtevän seuraavana aamuna kello kymmenen. ”Missä täällä olisi majatalo, että voisimme yöpyä,” kysyin. ”Voi tyttörukat, ei täällä ole majataloja,” kuului vastaus. Mietimme siinä sitten, missä yöpyä. Asemamies sanoi, ”menkää vaan tuota tietä pitkin ja pyytäkää taloista yösijaa, muuta mahdollisuutta ei ole”.

Kolmas talo, josta kysyimme, oli pieni puutalo, jossa asui vanha pariskunta. Kerroimme heille, miten meille oli käynyt. Emäntä kuunteli myötätuntoisesti ja sanoi sitten, ”muuta tilaa meillä ei ole, mutta jos teille sopii nukkua tuossa lattialla, niin se vain passaa”. ”Kiitoksia, se sopii meille oikein hyvin,” sanoin. Emäntä levitti mattoja ja antoi tyy-
nytkin. Oli ihanaa päästä nukkumaan, vedimme takit peitteeksi.

Juna lähti aamulla kello kymmenen Rovaniemelle. Päivämäärä oli silloin 5.5.1945. Astuessamme junasta, näky oli suorastaan lohduton. Mustia savupiippuja, palaneita raunioita, romua ja roinaa ylt ympäriinsä. Vain muutama talo oli jäljellä, niin perusteellista hävitystä saksalaiset olivat tehneet.

”Mustia savupiippuja, palaneita raunioita, romua ja roinaa ylt ympäriinsä. Isä sanoi lähtiessäni, ”Herran haltuun”.

Ounasvaaran rinteessä olevaa lastensairaalaan kun-
nostettiin, sinne pääsi kaup-
palaan johtaja Viljo Heino
asettumaan Hoitokunnan
ja eri virkailijoiden kanssa.
Kulku oli hankalaa kauppa-
lasta joen yli rinteeseen ja
se oli vahvasti miinoitettu.
Armeija antoi syöksyveneitä
lainaksi. myöhemmin rak-
ennettiin ponttoonisilta.

Alkoi Lapin jälleenrakennus. Minäkin, karjalaistytty, sain osallistua siihen. Parakkeja oli pystytetty ympäri

kauppalaan, teitä korjattiin, heivostyövoimaa käytettiin rakentamiseen. Olin Lapin rakennuspiirin keskusruokalassa kassana, yli viisisataa miestä kävi päivittäin ruokailemassa.

Elämä alkoi tuntua jo toivorikkaalta, kaikkialla rakennettiin, rauha oli maassa. Eräänä aamuna, kun kävelin omia polkujani pitkin, näin pienen hennon vihreän ok-
san pilkistävän raunioiden välistä. ”Se on pitänyt puolensa,” ajattelin. Sodasta kertoivat vielä saksalaisten miinoituksen. Meidänkin asuntoparakkimme välitö-
mässä läheisyydessä oli piikkilanka-aita ja kyltti, ”MIINAKENTTÄ”.

Kerran ruokailuajana jysähti. Parakin seinät tärisivät ja ikkunat helisivät. Vähän matkan päässä oli veturitallin rauniot, joita kolme nuorta poikaa olivat menneet tonkimaan. Heidän ruumiinsa tuotiin kuorma-
auton lavalla pois. Se tuntui pahalta, kun muistin tasan vuotta aiemmin tapahtuneen Elisenvaaran pommituksen. Pioneerit haravoivat aktiivisesti ja aina kun jysähti, tiesimme heti jonkun osuneen miinaan.

Pohjanhovia rakennettiin entiselle paikalleen rantaan. Sinne piti meidän ruokalasta viedä ruoka, emäntä määräsi minut sinne kassaksi. Ruoan hinta nousi silloin keväällä melko usein, taas kerran sen noustessa pojat raivostuivat. ”Samaa huonoa ruokaa joka päivä ja hinnat vain nousee!” yksi ja toinen kuorosi. Kuuntelin aikani ja sanoin, ”kai minä jostain uuden työ-
paikan saan, ettei tarvitse tä-

Mieheni Tauno (oik.) rakensi kesämökin v. 1955 Norvajärvelle 20 km:n päähän Rovaniemestä. Norvajärvellä sijaitsee myös suuri saksalaisten hautausmaa, johon on haudattu yli 2500 II maailmansodan aikana Suomen rintamalla kaatuneista n. 15 000 saksalaisesta sotilaasta.

Annikki, Tuula, Eila ja Tauno Söderholm Tuulan rippijuhlan aikaan v. 1975. Kuvaajana kuvasta puuttuva Riitta.

tä kuunnella”. Silloin joku poika joukosta sanoi, ”ei sitä tiedä, missä sinäkin irtolaisena olisit”. ”Olen minä tähänkin asti pitänyt huolta itsestäni,” vastasin, mutta voi kauhistus, minulta tuli itku. Menin parakin taakse itkemään. Sitten minua hävetti.

Eräs poika, jonka tunsin, sanoi minulle, ”älä välitä, kunhan suutaan soittivat, ei ne mitään tarkoittaneet”. Pojat olivat tällä välin menneet hiljaisiksi ja koko porukan painostuksella vaatineet huutelijaa pyytämään minulta anteeksi.

Minä sanoin emännälle, etten enää mene Pohjanhovin rantaan, tai Hovin pohjaan, kuten silloin sanottiin. Mutta minun oli pakko, ei ollut muita laittaa. Voi sitä ystävällisyyttä, joka huokui minua kohtaan, kun seuraavana päivänä palasin työmaalle. Mutta minua nolotti.

Kerran tansseissakin eräs poika pyysi anteeksi rumia sanojaan. ”En tarkoittanut mitään, kunhan suutani soitin.” ”Ei se mitään, minäkin oli herkällä mielellä,” vastasin.

Elämä Rovaniemellä

ja yleensä koko Lapissa, oli heti sodan jälkeen ensi alkuun melko rauhatonta, kun koko Lappi oli käytännöllisesti katsoen tuhattu. Ja niitä ”junan tuomia” oli paljon. Varkauksia ja pahoinpitelyjä tapahtui syyspimeillä teillä. Hupaisiakin tapahtumia oli. Työtoverini Elsa vihittiin helluntaina 1947. Siihen aikaan parit vihittiin kirkonmenojen jälkeen avioliittoon. Helluntaina oli yksitoista pariskuntaa vihittävänä parakkikirkon lauta-alttarin edessä. Jokin sekaannus tuli papille, kun erä pariskunta tuli vihityksi kahteen kertaan.

”Ärräpäiden lomassa kuului, ”luuletteko, että me laulajan kortilla pärjätään!?”

Vuonna 1947 menin maalaiskunnan kansanhuoltotoimistoon työhön. Kautta koko Suomen oli samanlaista, kun ei korttiannokset riittäneet, aina tuli rähinää. Ärräpäiden lomassa kuului, ”luuletteko, että me laulajan kortilla pärjätään!?”

Ei me mitään luultu, me tiedettiin. Itse kullakin oli

pieni nälkä, kun leipäkupongit eivät riittäneet. Paras oli, kun eräs äiti kertoi kolmevuotiaan Maija-tyttärensä iltarukoukseen lisänneen, ”Taivaan isä, puhkaise kansanhuoltolaisten silmät ja anna meille kaikki leipäkortit”.

Muuten Lapin ihmiset ovat ystävällisiä ja seurallisia, pidin heistä kovasti. Lapin asukkaat eivät koskaan puhuneet pahaa Karjalan evakoista, kuten joissakin paikoin tapahtui. Kansanhuoltoajoista minulle jäi kolme läheistä ystävää, tyttöporukka, joka pysyi tiiviisti yhteydessä koko Rovaniemeltä asumani ajan, yhteensä kaksikymmentäviisi vuotta. Minulle järjestämässään läksiäisjuhlassa vuonna 1970 yksi heistä sanoi puheessaan, ”menepä vaikka minne, mene vaikka maailman ääriin, niin mistään et näin hyviä kavereita saa”.

Muuttaessamme kahdenkymmenenviiden vuoden kuluttua takaisin etelään, meitä oli viisi ja paluulittera mennyt vanhaksi.

nimimerkki Vilhelmiina

Loimaan ammattikoulusta v. 1960 valmistuneiden luokkakokous Loimaalla

Kurkijoella syntyneitä v. 1960 valmistuneita oppilaita vasemmalta: Raija Hämäläinen ent. Savolainen Turku, Eira Jokinen ent. Vetterstrand Loimaa, Marjatta Etelämäki ent. Sikio Raisio, Paavo Inkinen (Särkijärvi) Loimaa ja Reino Jussilainen (Kurkijoki) Loimaa

Kurkijoen pitäjä oli kuuluista useasta maatalousoppilaitoksestaan ja alueen maanviljelys olikin korkealla tasolla, joten evakkoon joutumisen ja uudelleen sijoittumisen jälkeen tämä tietotaito levisi pitkin Suomea. Koska erityisesti Loimaan seudulle sijoittui suuri joukko kurkijokelaisia, niin oli luonnollista että kiinnostus maatalouteen ja viljelyyn oli suurta. Myös entisessä kotopitäjässä opittuja asioita sekä tekniikoita voitiin uudelleen sijoittumisen jälkeen soveltaa uusiin maisemiin.

Noin kahdenkymmenen hengen joukko V. 1960 valmistuneita oppilaita kävi muistelemassa kouluaikojaan nykyisellä Loimaan Ammatti- ja aikuisopistolla. Samalla he tutustuivat koululaitoksen nykyisiin tiloihin sekä toimintaan.

Heikki Perkiö yhdessä Kalle Karikon ja Paavo Inkisen sekä eräiden muiden entisten oppilaiden kanssa alkoi ideoida tapaamista viime vuoden puolella ja kutsut lähetettiin n 45 henkilölle. Tuona vuonna 1960 Ammattikoulun ompeluosastolta valmistui 15 henkeä, rakennuspuolelta 13 ja autopuolelta 11 henkeä. Tilaisuuteen saapui iso joukko entisiä oppilaita puolisoineen kaikilta näiltä osastoilta, joten mukava muistelu- ja tutustumishetki saatiin aikaiseksi.

Aluksi Loimaan Ammatti- ja aikuisopisto tarjosi maittavan lounaan oppilaille ja rehtori Markku Kaurila kertoi Loimaan Ammattikoulun taustasta sekä vaiheista. Loimaan Maamieskoulu perustettiin v. 1931 ja on jo saavuttanut 81 vuoden iän. Myös kokkarekouluksi

kutsuttu oppilaitos olikin yksi Länsi-Suomen merkittävimmistä maatalouden oppilaitoksista. Nykyisen Loimaan ammatti- ja aikuisopiston suurin erillinen yksikkö on edelleen Maamieskoulun jatkajana toimiva Luonnonvara- ja Ympäristöalan Oppilaitos.

Yhteensä Ammatti-, ja aikuisopistossa nykyisin opiskelee n 1100 nuorta sekä 500 aikuisopiskelijaa ja lisäksi Liedon yksikössä n 150 opiskelijaa. Ministeriötasolla ollaan kuitenkin suunnittelemassa suurta fuusiota ensi vuodeksi jolloin myös Uudenkaupungin yksikkö liitetään Loimaan ammatti- ja aikuiskoulun yhteyteen.

Teksti ja kuvat: Jaakko Taitonen

Rovaniemeltä oli lyhyt matka Norjan maisemiin. Telttaretkellä 60-luvulla sisareni perheen kanssa kesäisen tunturin juurella.

Iloinen puheensorina täytti ravintolatila kun entiset oppilaat muistelivat 50 vuoden takaisia aikoja.

Marttatoimintaa ja ekologista puuvillaa

Marttaliitolla on kansainvälistä toimintaa lähinnä Karjalassa Venäjällä ja Burkina Fasossa Afrikassa. Länsi-Afrikassa sijaitseva noin 13 miljoonan asukkaan Burkina Faso on yksi maailman köyhimpiä maita, joskin sieltä on muutama vuotta sitten löydetty kultaa. Toistaiseksi kulta on vaurauden sijaan lisännyt epävakaisuutta ja maan pohjoisosassa on Al Qaidahenkistä liikehdintää, joskin suuremmilta väkivaltaisuuksilta on toistaiseksi välttytty. Pohjoisessa naapurivaltiossa Malissa on tapahtunut jo eurooppalaistenkin sieppauksia. Mutta meidänkin pienen ryhmän matkantekoa Burkina Fasossa sävytti rajalta jo tovin edettyämme automaattisesti aseistettu poliisipartio, joka pysäytti ja tarkasti paperimme. Sen jälkeen nuori santarmi istuutui etupenkille rynnäkököivääri jalkojen välissä ”turvaamaan matkaamme ryöstöjen varalta”.

Olen ollut vuosia mukana Marttaliittoon kuuluvassa loimaalaisessa Elisenvaaran Martat ry:ssä. Vierailemme pari kertaa vuodessa rajan takana Venäjällä Elisenvaaran tapaamassa sikäläistä sisarjärjestöä, jota vetää kulttuurisihteeri Nadja Zelitouskaja. Viimeksi vierailimme lokakuun 2009 alussa vieden avustustarvikkeita. Mutta pääasiallinen toimintamme siellä Alli Kihlängin johdolla on ollut marttaperiaatteiden mukaista neuvontaa ja valistusta, johon olemme saaneet tukea myös Varsinais-Suomen marttapiiriltä.

Burkina Fason marttojen toiminnanjohtajaa tapaamassa

Maaliskuun alussa minulle tarjoutui tilaisuus tutustua Marttaliiton kaukaisimpaan avustuskohteeseen Ouagadougoussa, Burkina Fason yli miljoonan asuk-

kaan pääkaupungissa, ja tavata Maria Lougue. Suomen Marttaliitto toimii yhteistyössä burkinafasolaisen Association Pag-La-Yirin kanssa, jonka puheenjohtaja on Suzanne Ware ja toiminnanjohtaja Maria Lougue. Pag-La-Yirissä on 11 000 jäsentä ja tämän naisjärjestön, sikäläisten ”marttojen”, toiminta kattaa periaatteessa koko maan joskin se on keskittynyt enemmän Ouagadougousta etelään. Gomboussougoun ympäristöstä noin 200 kylää on erityisenä kohdealueena, esimerkiksi Zabre, Zoaga, Youngou ja Youga. Järjestön tärkeimpänä tehtävänä on naisten valistaminen ja tukeminen. Ensiksi mainitusta on esimerkkinä yhden vuoden mittainen kurssitus naisille luku- ja kirjoitustaidon hankkimiseksi omalla äidinkielellään, ja sen jälkeen halukkaille kolmen vuoden mittainen ranskan kielen koulutus. Naisten elinkeinotoimintaa tuetaan vuokraamalla heille korvauksetta viljelypalsta elintarvikkeiden tuotantoa ja myyntiä varten. Lisäksi on hankittu aurinkoenergialla toimivia kuivureita elintarvikkeiden kuivaamista varten. Uutena projektina on ollut leipomo, joka tuottaa 4 000 leipää päivässä. Naiset saavat sitten myyntiä varten leipiä, joista rakentavat muun muassa koululaisille välipala-aterioita. Tätä toimintaa Marttaliitto on tukenut, samoin kuin Marttaliitto on hankkinut mopedeita järjestön neuvojien käyttöön.

Association Pag-La-Yirin yhteyshenkilöiden sain Marttaliitolta. Innostuin heti kun minulle yllättäen tarjoutui mahdollisuus vierailla Burkina Fasossa. Muutoin tapaamisen järjestämisessä ratkaisevina yhteyshenkilöinä olivat Svanhild Åbonde, suomalainen vaatesuunnittelija sekä Inga Nagel, saksalainen projektipäällikkö Mwangaza Action-nimisen

Maria Lougue (vas.), Svanhild Åbonde, Inga Nagel ja Pirkko Kaartinen.

järjestön palveluksessa Ouagadougoussa.

Ekologisen puuvillan hankintaa Burkina Fasosta

Burkina Fason matkamme eräs päätarkoitus oli raakapuuvillan hankkiminen Svanhild Åbonden edustusvaatevalmistusta varten. Puuvilla on Burkina Fason maatalouden tärkein vientituote. Nyt maaliskuussa katse tavoitti vain auringon polttamaa lohduttoman näköistä savannimaisemaa, jossa kohosi harvakeen baobab-puita. Puuvillasta muistuttivat vain siellä täällä näkyvät kuljetusta odottavat valkoiset raakapuuvillakaset. Mutta toukokuussa alkava sadekausi muuttaa näkömät. Silloin puuvilla istutetaan ja marraskuussa korjataan silmankantamattomiin valkoisina hohtavilta viljelyksiltä.

Matkan yksi mielenkiintoisimpia kohteita oli tutustuminen Zorgon kylässä, 120 km Ouagadougousta länteen, ekologisesti viljellyn puuvillan kehräämiseen ja kutomi-

seen perinteisin menetelmin. Ekologisen puuvillan pitäisi olla laadultaan tavallisesti viljeltyä puuvillaa korkeatasoisempaa. Zorgon kylässä lannoitukseen käytetään vain karjan lantaa. Vapaana kylässä näyttivät käyskentelivät lehmät, aasit, vuohet, kanat, siat, kissat ja koirat. Puuvilla kudotaan 12–15 cm leveiksi kaistaleiksi, jotka ommellaan yhteen kankaiksi. Työnjako on selvä, ollut varmaankin iät ja ajat: naiset karstaavat ja kehräävät puuvillan langoiksi ja miehet keskenkasvuisista pojista vanhoihin ukkoihin kutovat langoista kapeita puuvillakaistaleita isojen puiden viileässä varjossa istuen.

Puuvillakankaan kutomisen Zorgon kylässä tapahtuu alkeellisin mahdollisin kangaspuin, joilla kutominen ylipäätään onnistuu. Taidokutoja Sirkka Paikkarin mukaan ne ovat ns. pyöräkangaspuut kahdella varrella ja pyöränen rissana. Loimi on sidottu kiinni kiveen, joka kulkeutuu kutojaan päin. Kutoja kiertää valmiin kudoksen vatsansa päällä ole-

valle pyöreälle kapulalle. Pirtana käytetään todennäköisesti nroa 80 – 100 (eli 8 – 10 lankaa/cm). Suomessa yleisin käytetty asteikko on nro 10 (1 lanka/cm) – nro 120 (12 lankaa/cm), palttinäsidoksessa vastaava määrä kudesuunnassa. Kahta niisivartta (loimet kulkevat niisien läpi) ohjataan jaloin, sukkula heitetään viriöön ja kude lyödään kiinni riippuluhalla.

Pelloilta koottu puuvilla puhdistetaan, louskutetaan ja kehrätään värttinällä, joka on naisten ja tyttöjen työtä. Samoin tytöt lankarullilta täyttävät puolat kutojen sukkuloihin.

Puuvillakankaan valmistaminen Zorgossa on alusta loppuun käsityötä. Niinpä siinä on käsityön karheus ja elävyys, joka soveltuu hyvin korkeatasoisten vaatteiden valmistamiseen.

Puuvillan merkitys Burkina Fason taloudelle

Puuvilla on Burkina Fason tärkein vientiartikkeli. Sen

osuus maan ulkomaankaupasta on noin 75%. Toiseksi tärkein vientiartikkeli on karjanhoitotuotteet, 10%, ja kolmanneksi kulta, 7%, jonka osuus on kasvussa. Muita maatalouden vientituotteita ovat maapähkinät, 220 000 tn/v ja seesami 12 000 tn/v. Maan puuvillan vuosituotanto on noin 350 000 tonnia ja maan viljelypinta-alasta siihen käytetään noin 265 000 hehtaaria. Keskimääräinen hehtaarisato on 1 300 kg/ha. Puuvillan tuotanto on vuodesta 1970 kymmenkertaistunut. Oikeastaan koko maan eteläosa on puuvillan tuotantoaluetta, pohjoisosassa onkin jo Sahelia.

Puuvillan viljelyn ongelmia on runsas kasvinsuojeluaineiden käyttö. Yleinen näkemys on, ettei puuvillan viljelyyn käytetty peltoalaa siksi enää sovellu elintarviketuotantoon. Lisäksi puuvillan viljely köyhdyttää maaperää. Ekologisesti viljelty puuvilla on lupauksia herättävää. Tavoitteenani onkin selvittää, voiko puuvillan viljelyä ajatella sikäläisten marttojen projektina,

Maria Lougue näyttämässä kartalta järjestönsä toiminnan painopiste-alueita tällä hetkellä.

”Kutomo” sijaitsee vajaan sadan metrin päässä kylästä suurten baobab-puiden varjossa.

aa Burkina Fasossa

Näytän mallia puuvillan karstaamisesta, mikä jostain syystä suuresti huvitti kyläläisiä.

he vaikkapa viljelijäitä sitä ekologisesti Pag-La-Yiriltä saamallaan palstoilla?

Teksti: **Pirkko Kaartinen**
Kuvat: **Reijo Mälikä**

Pirkko Kaartinen vietti kevään 2010 Länsi-Afrikassa. Svanhild Åbonde suunnittelee ja valmistaa yksilöllisiä vaatteita, jotka värjätään käsin vahabatiikkimenetelmällä, usein indigovärein. Åbonde asuu osan vuodesta Beninissä, missä hän työskentelee paikallisten batiikki-taiteilijoiden kanssa. Sirkka Paikkari toimii taideteosten ja käyttötekstiilien valmistajana suosien innovatiivisia ratkaisuja. Hän on toteuttanut vuodesta 1995 lähtien monia julkisen tilan taideteoshankkeita Pohjoismaissa. Paikkari oli stipendiaattina Villa Karossa yhtäaikaa kuin Kaartinen

Lapsityövoiman käyttöä ei täällä ole syytä kritisoida. Lapset ovat jo pienestä pitäen mukana tuotannollisessa työssä.

Svanhild osti Zorgon kylästä ison erän puuvillakangasta tuotantonsa materiaaliksi. Tätähän afrikkalaisetkin toivovat: "Älkää antako kehitysapua, vaan käykää kauppaa kanssamme".

Kurki joki-Museo

Museon avajaiskahvit su 13.6. klo 12-16!

Kojonperäntie 446,
Kojonperä, Loimaa

Avoimena kesä-, heinä-
ja elokuussa lauantaisin ja
sunnuntaisin 12-16

Pääsymaksut: Aikuiset 2 €
Lapset (alle 12 v.) €

Ryhmävaraukset:
Eino Vepsä puh. 0500 875 211
Antti Eklund puh. 050 342 6608

Museon kesätyöntekijämme Mauri Poso juhlii lakkiaisiaan lauantaina 5.6. jolloin museo on suljettu. Sunnuntaina 6.6. museo on auki normaalisti.

Tässä monen vuosikymmenen takainen värssy lehden palstalta "henkilökohtaista".

- Olen ystävää vailla ja yksinäinen minä kaihojen kannelta soitan.
Sua ootan aarteeni armahin, sua näinkin etsiä koitan.
Sais leskikin olla mun lemmittyin, ylijäämä mun ystäväin.

Ikäneito istua polvellaan ja poistaa mun ikävän.
Lienee saanut vastakätkua koko rahalla!

Jaakon tytär

Kurkijoki-pöytästandaari

Kurkijoki-pöytästandaari on näyttävä koriste-esine jokaiseen Kurkijoki-taustaiseen kotitalouteen.

Vielä muutamia jäljellä!

Hinta 35 €

Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551 tai 050 521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Saavanmäellä ja Kotikalliolla

Valokuvat: Vuosilta 1937-39 Kalervo Hentilä
tai Kalervo Keranto Helliikki Mattlar

Osa 2.

Kotiympäristö ja naapurit

Lähinaapuruston muodosti yhteiskoulun lisäksi 9-10 erilaista asumusta, maanviljelysneuvoksetar Ina Relanderin suuresta ”herastalosta” pieneen yhden huoneen harmaaseen tönöön. Parhaiten omaamme vastasi Kokon talo, vinosti Lopotin tien toisella puolella. Samoin kuin meidän sekin oli 2-kerroksinen ja punainen valkoisin nurkka- laudoituksin. Taloa ympäröi hoidettu puutarha. Kokon perhe oli 5-henkinen, nuorin, Sulo, oli luokkatoverini. Pidin ystävällisestä tädistä.

Viereisellä tontilla asemalle päin oli seppä Merran paja, josta kuuluneet kilke ja muut työn äänet tuntuvat kuuluvan yhä elävinä korvissani.

Seppä Ilmari oli meille hyvin tuttu. Meillähän ei ollut miestä talossamme korjaamaan polkupyörää tai harittamaan sahaa. Ilmari oli avulias herkästi hymyilevä mies, joka ainakin meille helposti soi palvelun ”en mie täst mittää ota”-tyyliin. Kun ensi kerran näin hänet noettomana ja lakittomana palaamassa naapurin saunasta, hämmästyin hänen vaaleaa runsaskiharaista tukkaansa.

Merrat asuivat vähän matkan päässä kirkonkylään päin. Kaikki siellä oli tip-top, mutta kyllä tiedettiinkin kuka siellä kaapin paikan määräsi!

Meidän puolellamme Lopotin tietä Saavanmä-

en rinteessä oleva valkea talo tuli minulle tuttuakin tutummaksi niinä monena vuotena, jolloin rakennusmestari Tiaisen väki asui siinä. ”Väki” oli isä-Antin työmaan satunnaisesti yöpyviä rakennusmiehiä.

Tiaisella oli kolme poikaa ja kolme tyttöä. Vanhin Arvi oli jo oppikoululainen, keskiluokilla. Tytöistä keskimäinen, lähes samankäinen Enni oli paras leikkitoverini. Aina olin taloon tervetullut ja usein lähdin sieltä Ida-äidin lämpimäisleipä mukanani. Ja isän tilipäivän jälkeen ei rinkeleissä ja pullassa säästeltä. Mutta sitten pettymyksekseni Tiaiset muuttivat pois, kauas aseman toiselle puolelle, Kamarahkoon.

Samassa talossa asui myöhemmin mm. pastori Eino Sareksen perhe, jonka kahta pikku tyttöä, Anjaa ja Irjaa, mielelläni kävin ”leikkimässä”. Olin tuolloin juuri alle oppikouluiän.

Kun myöhäissyksyllä 1941 palavasti halusin käydä Elisenvaarassa ja sain kuin sainkin sekä äidiltä että Kiuruveden nimismieheltä luvan, lähdin yksin matkaan. (Koulut eivät silloin toimineet.) Tietämättä etukäteen, missä yöpyisin veivät askeleeni kohti ehjäksi jäänyttä Kamarahkon taloa. Sieltä se löytyi, matkani turva- ja yöpymispaikka!

Naapureissa käynnit jatkuvat

Samassa maantielle viettävässä rinteessä kuin Tiaisen

Keväällä 1938 Elisenvaaran yhteiskoulun tytöt esittivät liikuntajuhlissa koulun pihalla silokalliolla Helsingin suurkisojen ohjelmistoa. Taustalla näkyy Kiiskin talo ja vas.reunassa kauempana ns. Mükunmäki. (Vepsät?)

valkea talo, sijaitsi matala talo, melkein mökki. Sen omisti kelloseppä Pekkinen, ja talon sijainnista johtuen se näkyy hyvin monissa koulutalosta otetuissa kuvissa. Yhteiskoulu oli siis taaempänä kalliolla.

Mäen tienoilla alkoi pyöriä paperitavaraa tarvitsevien oppilaiden parvi. Oli tietysti oikea kirjakauppa, mutta se oli vähän kauempana. Niinpä Pekkinen keksivät aloittaa tiloissaan pienimuotoisen paperikaupan. Ilokseni setä Pekkinen tilasi kauppiaan myös värikyniä ja kiiltokuvia; hän sai minusta vakituiseen sisällä pistäytymän. Tiedettiin, että kelloseppällä oli keuhkotauti, mutta ei sitä ainakaan meillä osattu pitää mahdollisena tartun-

talähteenä. Sain siis juosta vapaasti katsomaan oliko uusia kiiltokuvia tullut.

Näiden rinnetalojen vieritse nousi tie Relanderiin, missä suuressa kellanruskeassa talossaan asui Ina Rouva, nimenomaan isolla R:llä tuo rouvakin. Ensin kuitenkin ohitettiin metsän reunassa oleva uusi keltainen rakennus, jonka hammaslääkäri Aili Ingraesus oli vuokrannut Relanderilta. Täältä minulla on lapsuudesta pienet ei-niin-mukavat muistot. Talo on syytä kuitenkin mainita siksi, että se jäi tällä alueella ainoana pystyyn sotien jälkeenkin. Se joutuikin sittemmin monenlaiseen käyttöön: mm. ”äidin yhden luokan oppikoulu” alkoi siinä v. 1942.

Noustaessa Relanderin mäkettä jäi vasemmalle suuri hedelmäpuutarha, jota Rouvalla oli tapana tarkkaan vahtia omenoiden kypsytyä. Hänen pitkän, suoran hahmonsansa tunsivat kaikki kyläläiset. Häntä arvostettiin ja vähän pelättiin.

Rouva oli tarkka taloudessa, kylän ukot naureskelivat Rouvan saituutta, ”olihan sen hevosenkin nimi Saita”(=Zaida): Eh-

kä lehmiäkin aikaisemmin oli ollut. Talonvahti, suuri kumeasti haukahteleva tanskandogi Herkules ei minua pelottanut, päinvastoin olin hyvää pataa sen kanssa. Apulaisia tietysti tarvittiin, heitä ei vain tahtonut saada pysymään talossa. Jouduin käymään talossa joskus yksinkin, äidin lähettämänä joitain koulun papereita kinallossani.

Joskus olimme siellä kylässä, ja muistan useita hienoja huoneita. Niissä sain viipyä lähinnä silloin, kun tyttärentytärtä Kersti ja Arla olivat vierailulla, ja olin saanut kutsun tulla leikkimään. Leikkimökissä puuhasimme myös, vaikka nämä helsinkiläistyöt olivatkin minua vanhempia. Joskus tyttöjen isäpuoli, viulutaiteilija Fritz Kilanto, vietti lomaa täällä. Silloin saattoi hiljaisena kesäiltana kantautua hänen viulunsa ihanat sävelet meille asti.

Ennen kuin päästään naapureista ehdottomasti tärkeimpään, Kiiskiin, on kuljettava kahden sinänsä erilaisen pikkuasumuksen kautta.

Tipu-Helena (Helena Kosonen) oli eräänlainen

kuuluisuus, hengissä selviämisen ihme. Emme tieneet, mistä hän alkuaan oli tullut yhden huoneen harmaaseen mökkiinsä kallioiden väliselle nurmiläiskälle, missä ei pienimmälläkään maapalalla edes perunaa pystynyt viljelemään. Siinä hän asua nökötti jonkinlaisena Kiiskin ”alustalaisena”, talon, johon hän ilmeisesti oli turvautunut välttääkseen vaivaistaloon kyydityksen. Mutta millä hän eli? Hän ei anellut apua miltään tietämättämme taholta.

Helena oli tikkulaiha, sitkeä ja kipakka, vaikka jopa tuolloin 30luvulla hänen uskottiin täyttäneen kahdeksankymmentä tai enemmän! Koulun väki tunsikin hänet hyvin; mökki oli vain kivenheiton päässä koulun nurkasta ja pihamaan korkeista halokopinoista. ”Kivenheitto” oli Helenalle totisinta totta! Milloin kopsahti jalkapallo, milloin lumipallo tai jokin muu mökin seinään. Silloin hän ryntäsi ulos: Mie oon ku pien lintu pesässä täs miu tuvassain, kenellekkää en oo pahhaa tehnt. Ja työ - tuten teiks ollaa tulemas mut ryövärei ja murhamiehii teist tulloo ko minnuu ollaa ain

Kalervo Hentilä pianon ääressä yhteiskoulun juhlasalissa v.1938.

Koulun päättäjät keväällä 1938. Maisterit Inkeri Palva (myöh. Paimio) ja Kerttu Koskinen sekä voimistelun opettaja Toini Sorri koulun edustalla.

Kartta Saavamäen alueelta on osasuurennos Kurkijoki kylästä kirjassa Elisenvaaran kartasta, johon on vähän lisätty ja vähän poistettu.

tähä tappamas...”

Meille pikkutyöille hän oli ystävällinen, vaikka tavallaan olimme mekin (Tiainen tytöt ja minä) koulun väkeä. Vierailimme monasti sanomalehdillä tapetoidussa ja nauhakaramellien pape-reilla koristetussa tuvassa. Puolukoita puhdistaessaan hän rupatteli muistojaan, ehkä kanoista, joita hänellä oli ollut, itseään hän sanoi Jeesuksen morsiameksi.

Talvipakkasilla Kiiskin lämmin tupa, missä hän keträsi (kehräsi) auttoi häntä selviytymään talven yli. Mietin, miksemme me ymmärtäneet viedä hänelle vaikkapa puutarhatuotteita tai jotain ylimääräistä ruokaa. Vai oliko hän liian ylpeä sitä vastaanottamaan. Ehkäpä Mia-mummini lyhyenä Elisenvaarassa olo-aikanaan pisti mökin ovesta jonkin ruokanyytin. - Evak-kovaiheista emme tiedä mitään.

Aivan toisenlainen pien-eläjä oli lähistöllä asuva Katri Luomajoki kahden huoneen taloudestaan. Hän oli pyylevätkö leskiemäntä, joka viljeli pientä kasvimaata, ja marjapensaitakin taisi olla.

Entisiä Kiiskin maita hänenkin tonttinsa oli kuten myöhemmin hänen naapurikseen noussut oma talomme. Luomajoella myös leivottiin. Muistan suussasulavat kaalinlehdellä paistetut ohraryynirieskat, joita äiti joskus oikein tilasi meille. Paistajaksi tuli usein ystävä, Ristina. Katri-emäntä myös majoitti sellaisia koulun oppilaita, jotka pääsivät vain pyhiksi kotiin. Muistan muutamia heistä, mm. oman luokkatoverini Pirkko Kaaprolan, Haapavaarasta. Luomajoen isoon punertavajuvovaiseen kissaan minulla oli kyllä hyvät välit, mutta Relanderin tanskandogi oli komeudessaan, täplineen, jännempi tuttavuus.

Naapureista läheisin ja tärkein monessa mielessä oli Pekka ja Sandra Kiiskin perhe. Heidän maatilansa, joka syksyyn 1927 saakka oli veljesten Lauri ja Ilmari Relanderin omistama, sijait-si sekin Saavamäen kyljessä, loivalla puolella.

Tilan punaiseksi maalattu 5-huoneinen rakennus on ollut erityisen merkittävä pikku perheellemme: sehän oli paitsi koulu myös ensimmäinen Elisenvaaran

kotimme. Kun koulu siirtyi isompiin tiloihin, taloon muuttivat Kiiskit läheiseltä Louhkanmäeltä.

Kiiski oli ”maitotalomme”. Lähes jokapäiväinen maidonhakumatkani vei yli kallion laen koululaisten käyttämälle polulle, joka tuli asema-kylältä ja johon liittyi pienempi ruohottunut haara kirkonkylän suunnalta. Kalliolla kasvoi kissankäpälää, sekä kelta- että leveälehtistä maksaruohoa ja hieman alempana keltamataraa ja kissankelloa pikku tupsuissa.

Loitommalla, mutta saman mäen kyljessä oli sini-vuokko- ja kielopaikka sekä Kiiskin talon takana upea kulleroniitty. Kuljin peltojen välitse suuren hopeapajun ohi pihaan. Vasemmalle jäivät eläinsuojat ym. tilan rakennukset, joita oli useita. Oikealla orapihlaja-aidan ja muiden koristepensaiden edessä seisoi kunnianarvoisa talo.

Talonväkeen kuuluivat vanhempien lisäksi kaksi aikuista poikaa, Hannes ja Gunnar sekä keskikoulun käynyt Irja. Vanhin Hellitytär oli jo naimisissa Sortavalassa. Myöhemmin tutustuin hänen pikkutyttönsä Seijaan.

Sandra-emäntä oli aina ystävällinen ja vieraanvarainen. Lukemattomat olivat ne kerrat, jolloin käteeni pistettiin lämpimäis-piiraspaketti kotiin vietäväksi. Maitotiliä maksettaessa olimme aina kahvilla ”paremmalla puolella”.

Olimme Kiiskissä kahdessa tärkeässä juhlatilaisuudessa. Jonain 30-luvun puolivälin jälkeisenä kesänä Hannes Kiiski ja Helmi Sokero (saman pitäjän toiselta laidalta) vihittiin avioliittoon. Morsian oli mielestämme eteerisen kaunis Kanadan Torontosta tuomassaan puvussa.

Eräänä päivänä - sunnuntai se varmaan oli - tulin jollekin asialle Kiiskiin. Tupa oli erityisen siistityn näköinen ja siellä oli kukkia maljakossa. Pekka-isäntä mittaili askelillaan pitkää mattoa ja kun hän kääntyi ja huomasi minut, hän itkunsekaisella äänellä kertoi emännän sairaalassa kuolleen.

Ystävykset Laila ja Helvi Poutanen ja Hellikki Hukkanen kevättalvella 1939 Poutasen talon pihalla.

Sandra-äidin hautajaisissa Helmi-miniä odotti ensimmäistään, mutta syntyi-kin kaksospojat. Minä olin innoissani, halusin nähdä vauvat, Hannun ja Joukon, vuoteissaan ja kaiken hertaisen mikä asiaan kuului.

Talvisodan ensi kuukautena olimme pommituksia paossa ystävällisessä Vehkasuon Kempin talossa (Alakylää), missä Kiiskin pikkupojatkin olivat silloin, vanhan Ida-tädin heitä hoivatessa. Ida-tädin (Ida Kiiski) oma talo oli kaunis pitsihuvila Pikkutien varrella Elisenvaarassa. Kerrottiin että se oli siirretty jostain Kannakselta.

Joulu oli tulossa. Tuskin äidin kanssa edes juteltiin asiasta, eikä mitään lahjavalmisteluja voinut olla. Kotiin Saavamäelle paluu

tuntui lähes mahdottomalta uusiutuvien pommitusten takia. Ikään kuin leppeä lumisade peittäisi alleen joulunaluspäivien tapahtumat.

Sitten alan muistaa. ”Ettehan te Elisenvaaraan, ettehan mitenkään kylmään kotiin...”

On aattoilta Vehkasuon Kempin talossa. Muistonäkymäni ovat joulukuusi nurkassaan, kynttilät ja valkea liina. Talon väki toimissaan vain puoliääneen haastel-len.

Kamarin ovelle koputus: Olkaa hyvä, tupaan tulkaa! Karoliina-emäntä posket rusottaen tuopi kinkun pöytään, Aino-tytär nostelee laatikkoruokia uunista. Joulu tuoksuu. Pekka on nyt isäntä, kun vanhin veli Jaakko on ”siellä jossakin” ja nuorempi Vilho Elisen-

vaarassa sotilaspoikana.

Me viisi istuudumme pöytään hiljaisen joulumusiikin soidessa pikku radios-ta. Olemme keskellä Joulun Ihmettä, äiti ja minä. Vielä myöhään illalla saapuu kotiin Vilhokin vartiotehtävästään. Talo hiljenee.

Olin kokenut näiden karjalaisten sydämellisten ihmisten kodissa ”Elämäni Joulun”, josta en ole koskaan elämäni aikana pystynyt kyynelittä kertomaan.

Saavamäellä, koulumäellä kaikki on nyt tuhoutunut, vain peruskallio on jäljellä kuten miljoona vuotta ennen meitä ja miljoona vuotta meidän jälkeemme. Samoin kuin ikuinen Laatokka.

Hellikki Mattlar

Hopeapaju, jonka ohi kulki tie Kiiskiin, oli vuonna 1991 vielä jäljellä. Kuv. H. Mattlar

Yhteiskoulun raunioita v. 2006. Kuvan on lähettänyt Kaija tai Aatos Kiiski

Isäni sodassa Pärmin ErP 21:ssä

Tapasimme sisarusteni kanssa isän 100-vuotis-syntymäpäivän merkeissä, jonne veljeni oli tuonut vihkon, johon isä oli kirjoittellut muistojaan sodasta. Selvisi, että hän oli taistellut kuuluisan Pärmin pataljoonassa - Mustissa Nuolissa. Hän oli kesällä 1941 Hyvinkäällä sotapoliisikoulutuksessa (sot.pol. K22) lukee sotilaspassissa. Siinä lukee myös osallistumiset taisteluihin: Vuothjärvi, Onkamus, Semsjarvi, Kumsjarvi, Tsopina, Vitskajoki, Karhumäki, Vensjarvi ja Salmijärven lohko. Ylennetty korpraaliksi 22.8.-41, alikersantiksi 29.8.-41 ja kersantiksi 30.11.-41.

Paljoa ei isä ehtinyt vihkoonsa kirjoittaa, kun sairaus vei voimat, mutta olen tähän lisäksi poiminut tapauksia kirjoista: Pärmin pirut ja Sotaupseerit.

Vankeja ja partiopoikia

Oli elokuu 1941, isäni, Jussi (Johannes) Osmosalo oli Hyvinkäällä sotapoliisikoulutuksessa. 29.8.-41 komppanian piti ilmoittautua Riihimäen kasarmilla majuri Nikke Pärmielle. Näin tapahtui. Ennen siirtoa kaikki sotamiehet oli ylennetty korpraaleiksi ja tarkastuksessa majuri Pärmi totesi erikoisella puhetyylillään: ”Ai jai midenkä erikoista porukkada, jotta ei yhden yhtäkään sodamiestä, korpraaleja duhottoman paljon. No, deitähän me dulemme darvitsemaan.”

Samaan aikaan oli Suomen vankiloissa terveitä miehiä ja hallitus päätti, että mikäli lähtevät sotaan ja nimenomaan etulinjaan, voidaan anoa armahdusta. Tästä isä on kirjoittanut: ”Näillä vankilasta tulleilla

oli semmoinen ehto, että jos kunnolla palvelevat kolme kuukautta, niin sitten pannaan armon anomus, vaikka olisi 10 vuoden tuomio, niin se olisi suju.

Ensimmäiset vangit tulivat 1.9.-41 Sukevan ja Pelson vankiloista ja Pärmi oli jollekin taposta tuomitulle sanonut: ”sehän on erinomainen ansioluettelo, ammattimiehihän sodassa tarvitaan.” 9.9.1941 Pärmin ErP 21 lastattiin kahteen junaan ja matka kohti rajaa alkoi. Junassa joku entinen partiopoika ehdotti, että pataljoonaa alettaisiin kutsua Mustan nuolen pataljoonaksi. Olihan muillakin lisäimiä mm. Sininen prikaati, Ässä-rykmentti ym. -Pärmi hyväksyi tämän ja antoi määräyksen, että asetakin hihaan tulee ommella mustasta kanttinauhasta nuoli.

Musta nuoli pahimpiin paikkoihin

Mustaa nuolta käytettiin usein erittäin pahoissa paikoissa ja joissa muut olivat epäonnistuneet. Taistelujen alussa Pärmi puhutteli porukkaansa: ”Sotilaat, Mustan nuolen miehet! Meidät on taas huomattu ja kutsuttu uusiin tehtäviin. Pojat, taisteltkaa urhoollisesti!” Esim. Semsjarven kylän valtauksessa JR25 oli epäonnistunut ja Musta nuoli kutsuttiin JR26:n kanssa apuun ja kylä saatiin vallattua.

Onkamossa isä jäi kahden ryhmän kanssa mottiin, hän kirjoittaa: ”olin kaksi viikkoa yötä-päivää Semissä, oli vain kaksi pikakivääriä, ruokaa tuotiin ruuankantokannuilla. Oma tykkipatteri oli lahden takana ja Pärmi sanoi, että kaikki putket puhumaan! Sitten kun tämä motti laukesi, niin minulle annettiin 10 vuorokauden

Pekka Terännön ottamassa kuvassa takana on äiti-Maikki ja isä-Jussi. Isän vasemmassa hihassa juuri ja juuri erottuu Musta nuoli. Naiset ovat Maria Teräntö ja Meeri Taskinen. Lapset vasemmalta Esko Taskinen, Maire, Martti ja Markus Osmosalo, sekä Veikko Taskinen.

kuntoisuusloma ja kolmas natsa.”

Paikasta ei ole mainintaa, mutta näin isä kirjoitti: ”ryssillä oli kivipesäkkeet tien varrella, mutta ne lähti hatkaan ja olivat miinoittaneet metsän tarkkaan, se oli kuin hämähäkinseitti. Kun aamu alkoi valjeta, lähdimme siitä menemään. Menin edellä ja minulla oli mukana Varjelija, takana tullut kaveri astui lautasmiinaan ja molemmat jalat menivät nilkoista. Ahkioon nostettaessa vielä pyysi tupakkaa, mutta

ei päässyt 3SP:lle asti, kun kuoli.

Liipasin herkässä

Ruoka oli kai tiukalla vankiloissakin. Erään vankiparan tapauksesta isä on kirjoittanut: ”Me oltiin siinä Vitkajoen varressa, kun saatiin linnasta täydennystä. Minä jouduin vartioimaan ruokailua, nehän tulivat nälkäkuolemaa pakoon. Eihän sitä täälläkään paljon ruokaa ollut, vettä lisättiin, että jokainen sai annoksensa. Ne

olivat kovia pinnaamaan ja yksi sai pinnattua kolme pakillista ruokaa. Pakki veti puolitoista litraa - se teki neljä ja puoli litraa. Sitten se söi vielä kerralla kahden päivän kuivamuona-annoksensa. Silloin suolisto repesi ja se kuoli. Edelleen isä kirjoittaa: ”Ennen Karhumäkeä olimme taas partioimassa ja törmättiin vartiomiehiin. Kysyin tunnussanaa, silloin ampu, eikä saanut kohti. Lähtivät karkuun ja olivat sanoneet, että ryssän partio yllätti heidät. Muut sen porukan miehet olivat lähitöllä ja menin kysymään, kuka täällä on johtaja. Yksi luutnantti sanoi, että hän. Minä sanoin, että täällä saa pelätä enemmän omia kuin ryssiä ja lisäksi vielä - jos minä ammun niin läheltä niin varmaan äijä keikahtaa. Luutnantti kysyi: mitä kersantti vaatii, miten pitää rangaista? Vastasin, ettei mitenkään, kunhan eivät ammu omia.”

Pärmin pirut

14.11. tuli Päämajasta Mikkelistä kiitos Tsopinan kylän ja tärkeän tienhaaran valtauksesta, jolloin Pärmi uupuneena sanoi adjutantilleen: ”minunkin monumendalisen hahmon huomattiin taas Päämajassa. Yksiköiden päälliköt lukekoot tämän Marskin sanoman heti majapaikoissaan. Minun sodilaani saavat kuulla nämä Ylipäällikön sanat maakuultaan.”

Karhumäen valtauksen yhteydessä vihollinen koki karvaan tappion ja alkoi kut-

sua Pärmin miehiä Pärmin piriiksi, jolloin Pärmi totesi: ”jo tunnustaa vihollinenkin miesteni arvon. Eivät ole mitään paska miehiä, vaan pirun kovia tappelemaan.

Vapautus asepalvelusta

Sota verotti myös isän fyysistä kuntoa. 6.5.1942 on lääkirilutnantti kirjoittanut seuraavan lääkarinlausunnon: ”Tänään suorittamallani tarkastuksella olen todennut, että kers. Osmosalo Johannes sairastaa sydänvikaa sekä ikään nähden pitkälle kehittyntä verisuonten kalkkeutumista (myodegeneratie cordis et arteriosclerosis). Lisäksi hänellä on edellä mainittujen vaivojen aiheuttamana sydänkohtauksia (angina pectoris). Sydän on laajentunut hieman vasemmalle (dilatatio cordis). Luokka B11. Pidän tarpeellisena hänen vapauttamistaan rintapalveluksesta.”

Tämän jälkeen isä on ollut muonittajana 6.5 - 17.7.-42 ja sen jälkeen parakki- ja vartio au:na sotilasvankileirillä. Hänet on vapautettu Suomen armeijasta 24.11.1944. Painajaisunissaan hän kävi sotaa kuolemaansa (26.7.1994) saakka. Karmivimmat tarinat hänen vihkostaan jätän kirjoittamatta. Kyllä me jälkipolvet saamme kiitollisina muistella kaikkia miehiä, jotka ovat meille itsenäisen isänmaan taistelleet.

Irja Vehmanen

Sotilaskuvassa isä on edessä kolmas oikealta. Muita en tunne, enkä tiedä missä ja milloin on otettu.

Karjalaiset Laulujuhlat

17. - 20.6.2010 Helsingissä

Viikkoa ennen juhannusta 2010 Suomen pääkaupunki täyttyy karjalaisista ja karjalaisuudesta sekä karjalaisesta laulusta ja musiikista. Kaupungissa vietetään kaikille avoimia karjalaisia laulujuhlia.

Torstaina ja perjantaina juhlitaan karjalaisuudesta kertovien seminaarien merkeissä. Lauantaina vietetään Töölön jalkapallostadionilla (Finnair Stadium) kesäjuhlien avajaisia ja sunnuntaina kesäjuhlien päiväjuhlaa.

Juhlat tarjoavat monipuolista ohjelmaa vauvasta vaariin, tai kuten karjalaisittain sanotaan vunukasta vaijaan.

Ohjelmassa on avajaisjuhlan ja päiväjuhlan lisäksi konsertteja, kansantanssiesityksiä, yhteislauluilta, valtakunnalliset piirakkamestaruuskilpailut, kyykän SM-kisat, Karjalan maraton. Karjalaisella torilla Töölön kisahallissa voit tehdä onnistuneita ostoksia.

Karjalatalolla Käpylässä pidetään kuntoa yllä tanssimalla kaupungin parhaalla parketilla. Karjalaisten kesäkotit Jollaksessa on viehättävä tutustumiskohde. Soutustadionilla lauletaan karjalaisia ikivihreitä yhteislauluna.

Tule näkemään ja kokemaan, mitä kaikkea karjalaisuus pitää sisällään!

Laulujuhlaohjelma

Torstai 17.6.2010

10.00 Karjalainen elokuva-, teatteri- ja kirjallisuusseminaari, Karjalatalo

17.00 Karjalan kysymys -seminaari, Karjalatalo

19.00 Johannes Virolaisesta kertova näytelmä, Aleksanterin teatteri

Perjantai 18.6.2010

10.00 Karjalasta kajahtaa -musiikkiseminaari, Karjalatalo

12.00 Urheiluseminaari, Karjalatalo

15.00 Kyykkänäytös, Otto Meurmanin puisto, Käpylä

18.00 Yhteislaulutilaisuus, Taivallahden soutustadion

18.00 Runon ja laulun ilta, Jollaksen karjalainen kesäkotit (Pääsky ry)

19.00 Johannes Virolaisesta kertova näytelmä, Aleksanterin teatteri

Lauantai 19.6.2010

10.00 Piirakkakisa, Karjalatalo

10.00 Kuorokavalkadi, Sibelius Akatemia

10.00 Kyykkäkilpailut, Käpylän urheilupuisto

10.00-18.00 Karjalainen tori, Kisahalli

10.00-13.00 Lasten ohjelmaa, Kisahalli, vapaa pääsy

10.00-14.00 ja 17-18 Sukututkijoiden päivystys, Kisahalli

11.00 Karjalan maraton, Pirkkolan urheilupuisto

13.30-17 Lasten VIP-katsomo, jalkapallostadion (katsoomoon ennakkovaraus)

15.00 Karjalaiset Laulujuhlat, avajaisjuhla, Töölön jalkapallostadion

17.00-18.00 Sukututkijoiden päivystys, Kisahalli

18.00 Kansantanssikonsertti, Karjalainen Nuorisoliitto, Karjalatalo

18.00 Vigilia, Uspenskin katedraali

19.00 Hengellinen yhteislaulutilaisuus ja iltahartaus, Käpylän kirkko

19.00 Johannes Virolaisesta kertova näytelmä, Aleksanterin teatteri

19.30 Viipurin Lauluveikkojen konsertti, TempPELLIAUKION kirkko

20.00 Juhlatanssit, Karjalatalo

Sunnuntai 20.6.2010

9.00 Kunnianosoitukset Hietaniemen hautausmaalla

10.00 Liturgia, Uspenskin katedraali

10.00 Messu, Helsingin Tuomiokirkko

9.00-15.00 Karjalainen tori, Kisahalli

9.00-14.00 Sukututkijoiden päivystys, Kisahalli

12.00 Juhlakulkueen järjestäytyminen, Senaatintori

12.30 Juhlakulkueen lähtö Senaatintorilta

13.30-17.30 Lasten VIP-katsomo, jalkapallostadion (ennakkovaraus)

15.00 Päiväjuhla, Töölön jalkapallostadion

19.00 Johannes Virolaisesta kertova näytelmä, Aleksanterin teatteri

Muutokset mahdollisia.

Lisätiedot ja ohjelmien hintatiedot: www.karjalanliitto.fi, Juhlakanslia:

puh. 040 173 1104, [juhlakanslia\(at\)karjalanliitto.fi](mailto:juhlakanslia(at)karjalanliitto.fi)

Musiikkia ja muisteloita

Musiikki soi ja laulu rai-kui, kun Kurkijoen Aromäen Hämäläiset juhlivat kymmenennettä sukutapaamistaan 24.4. Karjala-talossa Helsingissä.

Järjestelyistä tällä kertaa vastannut Juhana Hämäläisen sukuhaara varasi aikaa muisteloille. Runsaslukuisen Hämäläisten joukossa oli paljon myös niitä, joilla oli omakohtaisia kokemuksia ja muistoja evakkomatkoilta.

Yllätyksen tapahtumaan toi Börje Karnell, joka esiteli 9.11.1930 kuolleen Jaako Hämäläisen hautakivestä otetun valokuvan. Sukulaismiehen viimeinen leposija löytyi sattumalta, kun Pirjo ja Börje Karnell sekä Maiju ja Viljo Valtonen olivat kesällä 2008 bussimatalla luovutetussa Karjalassa. Kurkijoen vanhaa hautausmaata kierrellessään naisten kengät osuivat sammaloituneeseen hautakiveen, joka kertoi Jaakko Hämäläisen syntyneen 4.6.1870 ja eläneen kotiseudullaan 60-vuotisen maallisen matkan.

Järjestelyistä päävastuun kantanut Inkeri Keinänen

muisti äitinsä sisaren Sylvia Jaakolan kertomuksen siitä, miten 1400-henkinen Kurkijoen kirkkoväki sai papilta ilmoituksen, että kylä on kiireen vilkkaa tyhjentävä ja naisten ja lasten valmistauduttava evakkomatkalle.

Pelolla odotettu tieto tuotiin 3.9.10944, kesken kirkkonmenojen, sillä upseeri vei paperin saarnastuoliin papille.

Juhlissa oli niitäkin, jotka lähtivät viimeisen junan viimeisessä härkävaunussa, Alhon asemalta 21.9.1944. Sirkka-Liisa Nylander kertoi tädistä, joka Väli rauhan aikaan hätäili hautapaikastaan. Hän toivoi kuolevansa niin, että hänet haudattaisiin kotiseudun multiin. Näin tapahtuikin. Tädin elämä päättyi yllättäen, mutta pulmaksi nousi se, ettei mistään löytynyt ruumisarkkua, kun liikkeet oli lopetettu ja varastot tyhjennetty. Onneksi naapurista saatiin sivustavedettävä sohva, jonka sänkylaatikosta ja kannesta tuli kelpo leposija tädin viimeiselle matkalle Kurkijoen

kirkkomaahan.

Juhanan sukuhaaraan kuuluvan Eeva Granlundin lapset, lapsenlapset ja aviomies Reijo Granlund tarjosivat musiikillisia herkkupaloja. Tyttäret Tiina ja Leena lauloivat upeasti "Karjalan kunnaat". Pikkupojat, viulisti Jaakko, 7v, ja sellisti Tuukka, 9v, soittivat neljä kappalettaan suoraan kuulijoiden sydämiin.

Inkeri Keinänen elävä katsaus Kurkijoen historiaan paljasti mm. sen, mistä Oksentiinmäki oli saanut nimensä. Kuningatar palkitsi urheita aatelisherrojaan, kun Karjalan alue oli 1600-luvulla vallattu Venäjältä ja liitetty Ruotsiin. Keskustaajamasta tuli Kronoborg, jota ruotsalainen kreivi Ture Oxenstierna hallitsi. Tätä perua Kurkijoen vaakunassa on edelleen kultainen kruunu, vaikka kaupunkikautta kesti vain vuoteen 1710.

Sukutoimikunta

Hämäläiset päättivät jatkaa tapaamisiaan huhtikuun viimeisenä lauantaina eri puolilla Suomea. Juhanan sukuhaaraa toimikunnassa edustaa Inkeri Keinänen ja Leena Halonen. Matin sukukuntaa Eira Järvensivu ja Jorma Hämäläinen. Jaakon sukukuntaa Ossi Ylilähde, Maiju Valtonen, Annika Karnell, Paavo Nenonen, Pekko Hämäläisen haaraa Sirkka-Liisa Tsharkov, Maria Littusen Eevi Poutanen, Kristiina Torikan sukuhaaraa Paula Muukkonen

Inkeri Risla

Escon puumerkki

Sanomalehti
Kurkijokelainen
LUKIJAMATKA

KURKIJOEELLE
26.-29.8.2010

ALUSTAVA MATKAOHJELMA:
torstaina: lähtö n. klo 5.00 Loimaa – Helsinki – Lahti – Vaalimaa - ostosmahdollisuus Viipurissa - keittoruoka Muolaassa Kuusaan "Vanha Navetassa" - tutustuminen Käkisalmeen – Kurkijoki – majoittuminen "Mihailin hotelliin" kirkonkylään
perjantaina: Kiertoaajelu Kurkijoella (koko pv)
lauantaina: Kotiseutukierrokset bussilla ja takseilla (taksit eivät kuulu matkan hintaan)
sunnuntaina: lähtö aamulla Kurkijoki- Sortavala kiertoajelu – Ruskealan marmorilouhoksilla opastettu kierros – Värtsilä – Lahti – Helsinki – Loimaa
majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa 2-4 hengen huoneissa.
ruokailut: Hinta sisältää: keittoruuan menomatkalla, päivälliset to, pe ja la, aamiaiset pe, la ja su.

Hinta: **295 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä viisuminhankkimiskustannukset (omalla viisumilla 256 €)

Jos olet kotimajoituksessa, kysy matkan hintaa toimituksesta. Viisuminhankintaa varten pitää täyttää viisuminanomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta. Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen. Viisuminanomuskaavakkeen voi tilata toimituksesta puhelimitse tai poimia Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimii Neva Tours Oy Turusta

Ilmoittautumiset KURKIJOKELAISEN TOIMITUKSEEN 16.7. mennessä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14, puh. (02)762 2551, 050-5213336
 Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua. Muutokset alustavaan ohjelmaan mahdollisia.

Onnittelut kevään uusille ylioppilaille

LOIMAAN LUKIOSSA

Ahonen Leevi, Aittamäki Amanda, Eskola Anu, Hakala Heidi, Halkivaha Sanni, Hallapelto Petra, Heikkinen Saara, Heino Juha-Matti, Helenius Mari, Henttinen Niina, Hirvilahti Mimosa, Huhtala Niina, Hämäläinen Juha-Matti, Iltanen Helena, Kaunela Teemu, Kaunisto Janne, Kiviranta Tuomas, Koivisto Emilia, Kojo Anna, Kojo Lassi, Kuismin Jenni, Kulmanen Heini, Kytölä Satu, Laaksonen Siiri, Laamanen Katariina, Lahti Pentti, Laine Maija, Laine Marianna, Laitila Tuomas, Lankinen Marjaana, Leppäkorpi Matti, Levomäki Taru, Lindholm Jemina, Lukka Lotta, Lukkaroinen Jenni, Luusua Juha, Lähdemäki Niina, Lähteenmäki Antti, Lähteenmäki Emma, Mali Petteri, Marjamäki Janika, Markkula Arttu, Matikkala Jenna, Mattila Tiia, Metsänpää Tuomas, Mikola Sanna, Mäki Anni, Mörsky Santeri, Naaralainen Anna, Niinimäki Esa, Niiranen Ville, Norr Ida, Nurkkala Jaakko, Nurminen Outi, Nurminen Satu, Ojala Olli, Paakkunai-

nen Maiju, Peegel Andre, Peltö-Pihko Pauliina, Perho Helena, Pietilä Anna, Pirttikangas Niko, Poso Mauri, Raikkonen Jukka, Rajamäki Suvi, Rauhala Mia, Rautala Roosa, Retulainen Noora, Riikonen Maija, Roine Sanna, Ruuth Kalle, Salmi Jasmin, Salminen Aleksi, Salminen Timo, Sihvonen Laura, Solla Mika, Sulkanen Iida, Suominen Eveliina, Supponen Maiju, Söderlund Joonas, Talvi Mikko, Tchotbaev Hanat, Tiiri Josefina, Tiiri Maiju, Tiisanoja Maija, Tikakoski Niko, Tikakoski Valtteri, Tirranen Aino-Maija, Topi-Hulmi Eeva-Leena, Uuppo Lauri, Uusitalo Iloona, Uusitalo Pekka, Vehma Santeri

ELISENVAARAN LUKIOSSA

Aakula Teemu, Eskola Onni, Frantti Jesse, Haavisto Elina, Hautaviita Tanja, Heikkonen Kati, Helttula Tuomas, Hurme Maarit, Isotalo Tia, Jaakkola Anna, Juhajoki Joonatan, Kaurila Maria-Loviisa, Kemiläinen Teemu, Ketola Eliisa, Ketola Henna, Ketola Outi, Ketola Salli, Laitila Meeri, Maunonen Lari, Muurinen Markus, Mäkelä Leeni, Nuolemo Simo, Ojanen Jussi, Paulin Tuomas, Pau-

na Anna, Peltonen Erica, Pyhty Taru, Rantala Elise, Rantala Karita, Reini Aku, Rokka Tuuliina, Ruohonen Aleksi, Sillanpää Sinikka, Soisalo Tuomas, Suominen Kia, Sätälä Pentti, Toivonen Ari-Pekka, Tuominen Senni, Tuuppa Markus, Uski Niina, Vainio Elmo, Vainio Susanna, Varjonen Katariina, Virtanen Jani

Kurkijoki-Säätiö jakaa stipendin sekä Loimaan lukion että Elisenvaaran lukion kurkijokelaistaustaiselle ylioppilaalle.

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
 Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
 tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Alkukesän kauneutta Kurkijoen Lopotissa Sakinmäellä.

Kuva: Marina Petrova.

Kurkijokelaisuus on voimissaan!

Kurkijoki-isännänviiri
95 €

Hanki upea Kurkijoki-isännänviiri vaikkapa lahjaksi.
 Pituus 4 metriä
 Leveys 45 cm (leveästä päästä)

Pidetään perinnettä yllä!

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:
 Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
 Puh. (02) 762 2551 tai 050 521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Kesäpäivä

kesäpäivä
 Kopsalas
 kotpihal
 kohviteltti
 koivut kellari kuppiil
 kivvii kasapäin
 kolme korkiaa koivikos
 kappale
 kaunista Karjalaa

Aila Niemi

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA
LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
 Oikokatu 3, Loimaa
 Avoinna:
 ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. eroilmoituksen
2. Merenkurkku
3. ruutana
4. Beetlehem
5. Belgiassa
6. Robert Kennedyn
7. Sakari Topeliuksen
8. hampaissa
9. Kevo
10. lintuja

Asianajajia

ASIANAJAJA
 on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajajatoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
 Julkinen kaupanvahvistaja
 Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
 p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajajatoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
 VT Pia Aulio
 VT Kaarina Nylamo
 Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
 Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com